

ΜΑΘΗΜΑ XXXIX, ΜΑΘΗΜΑ XLVI

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Sapientem nec paupertas nec dolor prohibet, nec eae res, quae imperitos avertunt et praecipites agunt. Tu illum premi putas malis? Utitur! Non ex ebore tantum Phidias sciebat facere simulacra; ex aere quoque faciebat. Si marmor illi obtulisses, si viliores materiam, fecisset tale, quale ex illa fieri optimum posset. Eodem modo sapiens virtutem, si licebit, in divitiis explicabit, si minus, in paupertate; si poterit, in patria, si minus, in exilio;

β) Ut enim leges omnium salutem singulorum saluti anteponunt, sic vir bonus et sapiens et legibus parens consulit utilitati omnium plus quam unius alicuius aut suae. Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor communis utilitatis, aut communis salutis desertor propter suam utilitatem et salutem. Ex quo fit, ut laudandus is sit, qui pro re publica cadat, quod decet cariorem nobis esse patriam quam nosmet ipsos.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα χωρία: «Sapientem...posset» από το πρώτο απόσπασμα και το «Ut enim...salutem» από το δεύτερο απόσπασμα.

Μονάδες 20

Γ.1.α. Να γραφτεί κάθε ονοματικός τύπος στη γενική πληθυντικού:
eae res, eodem modo, sapiens, communis utilitatis, cariorem patriam

(μονάδες 9)

Γ.1.β. Να κατατάξετε τις ακόλουθες αντωνυμίες στον πίνακα και να συμπληρώσετε για καθεμία τις πτώσεις που υπολείπονται οριζόντια: tale, alicuius, ipsos

Γενική ενικού	Αιτιατική ενικού	Αιτιατική πληθυντικού

(μονάδες 6)

Μονάδες 15

Γ.2.α. Να γραφτεί κάθε τύπος που ζητείται από τους ακόλουθους:

prohibet: β' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

avertunt: ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική παρατατικού στην ίδια φωνή

agunt: γ' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
premi: απαρέμφατο μέλλοντα στην άλλη φωνή (να ληφθεί υπόψη το Υποκείμενο)
utitur: αιτιατική πληθυντικού στο θηλυκό της μετοχής μέλλοντα
sciebat: β' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
obtulisses: ίδιο πρόσωπο, έγκλιση και χρόνος στην παθητική φωνή
anteponunt: ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική παρατατικού στην ίδια φωνή
cadat: δοτική ενικού στη μετοχή ενεστώτα στο αρσενικό γένος στην ίδια φωνή
decet: γ' ενικό πρόσωπο οριστικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

(μονάδες 10)

Γ.2.β.fecisset: Να γραφτούν τα απαρέμφατα ενεστώτα και μέλλοντα και στις δύο (2) φωνές (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο) και να συμπληρωθεί το σουπίνο και στις δυο πτώσεις.

(μονάδες 5)

Μονάδες 15